

De vrucht van de Geest is liefde

Preek over Galaten 5:22

Te lezen: Galaten 5: 13-26
Trouwdienst Taco Oosterkamp en Gonny Kastelijn
28 november 1991

Taco en Gonny, jullie hebben een prachtige trouwtekst opgezocht. Die tekst is een adembenemende opeenvolging van schitterende woorden: liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, zelfbeheersing. Wat een woorden! Kom daar eens om, gewoon op straat, in het verkeer! Een beetje zelfbeheersing is dan al heel wat! Of in een lange rij voor een loket in het postkantoor, met een lastige klant die maar blijft zeuren. Vriendelijkheid en lankmoedigheid zijn dan schaarse artikelen. En hoe staat het in veel huwelijken en gezinnen met de trouw aan elkaar, de vrede onder elkaar en de blijdschap om elkaar?

Taco, Gonny, toen jullie samen de kerk binnenkwamen, stralend, gelukkig, vol verwachting - dat is van jullie gezichten af te lezen - terwijl de band de bruidsmars speelde, gingen denk ik alle mensen hier in die prachtige woorden uit Galaten 5 geloven. Je moet wel een verbitterd mens of een cynisch mens zijn om vandaag jullie liefde en blijdschap te zien en dan te denken: 'Hoe lang zal dat duren?'

Vandaag vieren we met jullie het feest van jullie liefde voor elkaar. En we geloven van harte in die schitterende woorden uit jullie trouwtekst. Waarom? Omdat een mens niet zonder idealen en dromen kan? Het gewone, alledaagse leven is vaak zo grauw en teleurstellend. Maar je sterft als mens in die grauwheid, als je geen idealen meer hebt, als je niet meer wilt geloven dat er méér is dan het alledaagse. En zo'n bruiloft als vandaag is een gelegenheid om je idealen op te poetsen en stilletjes je dromen te dromen.

Waarom geloven we vanmiddag in liefde, blijdschap, vrede en trouw tussen mensen? Omdat Taco en Gonny het ideale liefdespaar zijn? Zo weggedragen uit een romantische film? Twee jonge mensen die volmaakt voor elkaar geschapen zijn? Die moesten elkaar wel krijgen! Dat moet wel goed gaan tussen die twee. Gewoon voor elkaar bestemd. Waarom geloven we in deze trouwdienst in vrede, lankmoedigheid en zelfbeheersing? Omdat Taco en Gonny zulke serieuze mensen zijn? Ze zijn best nog heel jong, maar ook heel serieus. Ze weten wat ze doen. Dat maak je tegenwoordig nog wel eens anders mee!

Waarom geloven we vandaag in liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid en zelfbeheersing? Taco en Gonny geloven in deze woorden omdat aan deze woorden nog een paar woorden vooraf gaan. Deze: 'De vrucht van de Geest is liefde, blijdschap...' en dan volgen al die anderen. Liefde, blijdschap, vrede, trouw: ze zijn alle een vrucht van de Heilige Geest, dat is de Geest van God, en de Geest die Jezus bezielde. Het geheim van vrede en lankmoedigheid en zelfbeheersing is niet geheim van ons karakter. O zeker: je hebt driftige, kort aangebonden mensen en hele rustige, geduldige types. En dat maakt in de praktijk van een huwelijk heel wat uit, met welk type mens je getrouwd bent. Maar

het geheim van vrede, lankmoedigheid, en zelfbeheersing is niet het geheim van ons karakter. Het is het geheim van het karakter van Jezus. En door de Heilige Geest, die de Geest van Jezus is, kan een mens delen in het geheim van het karakter van Jezus. Alle vruchten van de Geest, genoemd in Galaten 5:22, zijn evenzovele karaktertrekken van Jezus. Neem de liefde. Liefde is de meest in het oog springende karaktertrek van Jezus. Jezus was de liefde in persoon. De naam van Jezus is bijna een ander woord voor liefde. Jezus kon mensen in nood niet gewoon voorbij lopen, omdat hij andere dingen aan zijn hoofd had, of op weg was naar een belangrijke afspraak. Hij bleef staan bij een blinde bedelaar. Hij nam de tijd voor de in zijn zaken moreel en sociaal en psychisch vastgelopen tollenaar Zacheüs. Jezus deed dat omdat Hij hen liefhad. Jezus was liefde. Niets van zijn persoonlijkheid stond buiten de liefde voor mensen. Hij had mensen lief met alle gedachten in Zijn hoofd, met alle gevoelens in Zijn hart, en met alle spieren van Zijn lichaam.

Als het gaat om het liefhebben, hield Jezus niets achter. Dat wordt op zijn radicaalst zichtbaar op Goede Vrijdag, als Jezus aan het kruis sterft, als Hij uit liefde voor jou en mij zijn hele leven, alles wat Hij heeft en wat Hij is, inzet voor ons. Dat is liefde: inzet voor de ander. Zijn of haar belangen boven je eigen belangen stellen. En dat ook nog met vreugde doen. Liefde kent ook de vreugde om het offer dat je voor de ander brengt. De Heilige Geest is vooral de geest van de liefde die Jezus bezielde in hoe Hij met mensen omging. Een mens mag deze Geest ontvangen. Taco, Gonny, jullie mogen deze Geest van Jezus ontvangen, op deze eerste dag van jullie huwelijk. Jullie mogen die Geest ontvangen. Want Jezus wil deze Geest van Hemzelf aan jullie schenken. En dan zal het waarachtig wel gaan, met die liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, en nog veel meer.

Van al die vruchten van de Geest gaat het in deze toespraak vooral om de liefde. Dat ligt in de lijn van een trouwdienst. Bovendien wordt de liefde als eerste, en kennelijk als voornaamste vrucht van de Geest genoemd. In het gedeelte dat we uit Galaten 5 lazen wordt nog iets meer over de liefde gezegd. In vers 13 staat: 'U bent geroepen om vrij te zijn; gebruik echter die vrijheid niet als een aanleiding voor het vlees, maar dient elkaar door de liefde.' Twee woorden springen eruit: - Vrij zijn. Een christen, een volgeling van Jezus is een vrij mens. En we worden opgeroepen ons als zodanig te gedragen; 'U bent geroepen om vrij te zijn'. – in de tweede plaats trekt het woordje 'liefde' de aandacht. En wel in het verband van dienen: '.....dient elkaar door de liefde'. Die beide begrippen – vrijheid en liefde – horen bij elkaar. Om elkaar in liefde te kunnen dienen, moet je vrij zijn. Je moet vrij zijn van jezelf. Taco je kunt Gonny, alleen dienen in de liefde, als je daartoe vrij bent. Als je innerlijk bevrijd bent van eigenbelang, van de gedachte: Hoe kom ik in mijn huwelijk aan mijn trekken, hoe word ik er zelf beter van?

Ik herinner mij het gesprek dat we met z'n drieën voerden als voorbereiding op deze dienst. Gonny zei toen: 'in de omgang met Taco word ik bevestigd in de zekerheid dat ik een waardevol mens ben'. Die uitspraak is mij bij gebleven. Dat is de liefde. Als de ander zich een waardevol mens voelt. Gonny is niet waardevol omdat ze jou geeft wat je verlangt. Dan ben je gebonden aan jezelf. Van die gebondenheid aan jezelf heeft Jezus je bevrijd. Hij heeft je vrijgemaakt om Gonny te zien zoals ze is en haar zo, om haarzelf, te dienen. Wat hier voor Taco geldt, geldt omgekeerd voor Gonny.

Opmerking redactie: deze preek is onvoltooid